

ข่าว สภาพัฒนา

Office of the National Economic and Social Development Council (NESDC)

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) 962 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100

www.nesdc.go.th Tel. 0 2628 2847 Fax. 0 2628 2846 e-mail: pr@nesdc.go.th

สภาพัฒนา

สภาพัฒนา update

สภาพัฒนา

เรื่อง ภาวะสังคมไทยไตรมาสสอง ปี 2564

การนำเสนอภาวะสังคมไทยไตรมาสสอง ปี 2564 พบความเคลื่อนไหวสำคัญ ได้แก่ มิติคุณภาพคน การจ้างงานปรับตัวดีขึ้นทั้งในภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรม อัตราการว่างงานลดลง หนี้สินครัวเรือนเพิ่มขึ้น และสัดส่วนหนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ต่อสินเชื่อรวมเพิ่มขึ้น ในด้านสุขภาพ พบว่า การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังลดลง มิติความมั่นคงทางสังคม คดีอาญา การเกิดอุบัติเหตุทางบกเพิ่มขึ้น และการร้องเรียนด้านการคุ้มครองผู้บริโภคผ่าน สคบ. ลดลง ขณะที่การร้องเรียนผ่าน กสทช. เพิ่มขึ้น มิติด้านความเป็นอยู่และพฤติกรรมของคน การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังลดลง นอกจากนี้ ยังมีการนำเสนอสถานการณ์ทางสังคมที่น่าสนใจ ได้แก่ การพัฒนาคนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน Education Technology : เครื่องมือสำคัญในการเปิดกว้างทางการศึกษา และบทบาทสื่อกับบริบทสังคมไทย รวมทั้งการเสนอบทความเรื่อง “ประเทศไทยกับความพร้อมของรูปแบบการทำงานที่บ้าน”

สถานการณ์ด้านแรงงานปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อย แต่ยังได้รับผลกระทบหากเทียบกับช่วงเวลาปกติ การจ้างงานเพิ่มขึ้นทั้งในภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรม แต่อัตราการว่างงานยังอยู่ในระดับสูง

สถานการณ์แรงงานไตรมาสสอง ปี 2564 ตลาดแรงงานปรับตัวดีขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน แต่ยังไม่กลับสู่ภาวะปกติ โดยไตรมาสสอง ปี 2564 การจ้างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน แบ่งเป็นการจ้างงานภาคเกษตรกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4 จากการเคลื่อนย้ายเข้าไปทำงานของแรงงานที่ว่างงานและถูกเลิกจ้าง และราคาสินค้าเกษตรที่พุ่งสูง การจ้างงานนอกภาคเกษตรกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 โดยสาขาที่มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นมาก ได้แก่ สาขาก่อสร้าง สาขาโรงแรม/ภัตตาคาร สาขาการขนส่ง/เก็บสินค้า มีการขยายตัวร้อยละ 5.1 5.4 และ 7.1 ตามลำดับ ส่วนสาขาการผลิต และการขนส่ง/ขายปลีก การจ้างงานหดตัวร้อยละ 2.2 และ 1.4 ตามลำดับ ทั้งนี้ การจ้างงานที่หดตัวในสาขาการผลิตซึ่งใช้แรงงานเข้มข้นเป็นหลัก ขณะที่สาขาการผลิตเพื่อการส่งออกมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง อาทิ สาขาเครื่องคอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตภัณฑ์ยาง และยานยนต์ **ชั่วโมงการทำงาน** ปรับตัวดีขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติที่ 41.6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน สำหรับแรงงานที่ทำงานล่วงเวลามีจำนวน 6.0 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.2 **การว่างงานยังอยู่ในระดับสูงจากผลกระทบของ COVID-19** โดยอัตราการว่างงานอยู่ที่ร้อยละ 1.89 คิดเป็นผู้ว่างงาน 7.3 แสนคน แบ่งเป็นผู้ไม่เคยทำงานมาก่อน (ผู้จบการศึกษาใหม่) 2.9 แสนคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.04 และผู้ว่างงานที่เคยทำงานมาก่อนมีจำนวน 4.4 แสนคน ลดลงร้อยละ 8.38 เมื่อพิจารณาระยะเวลาของการว่างงาน พบว่า ผู้ว่างงานมีแนวโน้มว่างงานนานขึ้น โดยผู้ว่างงานนานกว่า 12 เดือนมีจำนวน 1.47 แสนคน เพิ่มขึ้น 1.2 เท่าจากช่วงเดียวกันของไตรมาสที่แล้ว นอกจากนี้ ยังพบว่า ผู้จบการศึกษาระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษามีอัตราการว่างงานสูงขึ้นเป็นร้อยละ 3.18 และ 3.44 ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าการว่างงานในปัจจุบันอยู่ในกลุ่มแรงงานทักษะสูง สำหรับการว่างงานในระบบ ผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานมีจำนวน 3.1 แสนคน คิดเป็นสัดส่วนต่อผู้ประกันตนร้อยละ 2.8 ลดลงจากไตรมาสก่อนเล็กน้อย แต่ยังคงสูงกว่าสถานการณ์ปกติ ขณะที่ผู้ประกันตนมาตรา 33 ที่รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานด้วยเหตุสุดวิสัยมีจำนวน 32,920 คน เพิ่มขึ้น 4 เท่าจากไตรมาสก่อนที่มีจำนวนเพียง 7,964 คน

ประเด็นที่ต้องติดตามในระยะต่อไป

1. ผลกระทบจากการระบาดที่มีความรุนแรงมากขึ้น และมาตรการควบคุมการระบาดที่ส่งผลต่อความสามารถในการหารายได้ของแรงงาน จากสถานการณ์แพร่ระบาด COVID-19 ในเดือนเมษายน 2564 ซึ่งต่อมารัฐบาลมีการประกาศมาตรการควบคุมการแพร่ระบาด ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจลดลงและมีแนวโน้มจะลดลงมากกว่าการระบาดในปี 2563 ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการทำงาน/การมีงานทำ และรายได้ โดยเฉพาะแรงงานในกลุ่มที่ไม่สามารถทำงานที่บ้านได้ ทั้งนี้ ลูกจ้างภาคเอกชนที่สามารถทำงานที่บ้านได้ในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด 29 จังหวัดมีเพียงร้อยละ 5.5 หรือมีจำนวน 0.56 ล้านคน จาก 10.2 ล้านคนเท่านั้น และมีกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพอิสระจำนวน 7.3 ล้านคน ที่จะได้รับผลกระทบ

2. การออกมาตรการช่วยเหลือเพิ่มเติมจากภาครัฐเพื่อประคับประคองให้แรงงาน และผู้ประกอบการยังคงรักษาการจ้างงาน และการประกอบกิจการ การระบาดของ COVID-19 ที่ยาวนานจะส่งผลให้แรงงานมีความเปราะบางมากขึ้น ภาครัฐจึงจำเป็นต้องมีมาตรการช่วยเหลือที่เข้มข้นกว่าการช่วยเหลือจากการระบาดในรอบที่ผ่านมา อาทิ การช่วยสนับสนุนค่าจ้างบางส่วนให้กับผู้ประกอบการเพื่อรักษาการจ้างงาน รวมทั้งให้เงินอุดหนุนเพิ่มเติมแก่แรงงานผู้ประกอบการอาชีพอิสระซึ่งไม่สามารถทำงานได้ตามปกติจากมาตรการควบคุมการระบาด หรือมีความจำเป็นต้องกักตัว ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งเพื่อป้องกันการเคลื่อนย้ายซึ่งจะส่งผลให้ไม่สามารถควบคุมการระบาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การปรับตัวของแรงงานที่ได้รับผลกระทบทั้งในกลุ่มที่เคยทำงานมาก่อน และผู้จบการศึกษาใหม่ จากผลกระทบของการแพร่ระบาด COVID-19 ตั้งแต่ปี 2563 ทำให้แรงงานเคลื่อนย้ายกลับสู่ภูมิภาคซึ่งมีทั้งแรงงานถูกเลิกจ้างและกำลังแรงงานใหม่ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน ส่งผลให้ผู้ว่างงานในแต่ละภูมิภาคมีจำนวนเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันพบว่าผู้ที่ว่างงานหางานลดลง เนื่องจากมีความกังวลต่อสถานการณ์และแรงงานที่กลับไปทำงานในภูมิลำเนา มีแนวโน้มผู้ประกอบการอาชีพอิสระเพิ่มขึ้น จึงควรมีแนวทางการส่งเสริมทักษะอาชีพอิสระที่แรงงานสามารถเข้าถึงได้สะดวก และฝึกฝนได้ด้วยตนเอง

หนี้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น และยังคงเฝ้าระวังคุณภาพสินเชื่อที่อาจด้อยลง

ไตรมาสหนึ่ง ปี 2564 หนี้สินครัวเรือนมีมูลค่า 14.13 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6 จากร้อยละ 4.1 ในไตรมาสก่อน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 90.5 ต่อ GDP ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากมาตรการเลื่อนและพักชำระหนี้ที่ทำให้ยอดหนี้คงค้างไม่ลดลง รวมทั้งครัวเรือนที่ไม่ได้รับผลกระทบมีการก่อหนี้เพิ่มขึ้น ขณะที่คุณภาพสินเชื่อ ยังคงต้องเฝ้าระวัง โดยสัดส่วน NPLs ของสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคต่อสินเชื่อรวมอยู่ที่ร้อยละ 2.92 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.84 ในไตรมาสก่อน และด้อยลงเกือบทุกประเภทสินเชื่อ ยกเว้นสินเชื่อที่อยู่อาศัย สะท้อนให้เห็นว่าครัวเรือนเริ่มมีปัญหาในการหารายได้หรือสถานะทางการเงินเปราะบางมากขึ้น

ประเด็นที่ต้องติดตามในระยะถัดไป ได้แก่

1. ผลของมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้เดิม และการออกมาตรการช่วยเหลือเพิ่มเติม แม้ว่าสถาบันการเงินได้ออกมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้เพิ่มเติมจากสถานการณ์การระบาดระลอกใหม่ แต่เนื่องจากผลกระทบเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจึงจำเป็นต้องเร่งรัดการดำเนินมาตรการให้เร็วขึ้น โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากสถาบันการเงินทุกแห่ง เพื่อให้สามารถประคับประคองสถานะทางการเงินของครัวเรือนให้ผ่านพ้นจากวิกฤตไปได้ ไม่ให้เป็นหนี้เสีย ชะลอการฟ้องร้องคดี รวมถึงการยึดทรัพย์ อย่างไรก็ตาม ต้องระวังไม่ให้เกิดพฤติกรรมที่ทำให้ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามปกติ (Moral Hazard)

2. **รายได้ ความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือน และการก่อกั้นนอกระบบ** จากสถานการณ์การระบาดระลอกใหม่ และมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดจะส่งผลกระทบต่อรายได้และฐานะการเงินของครัวเรือน และเพิ่มความเสี่ยงการผิดนัดชำระหนี้ ประกอบกับสถาบันการเงินชะลอการปล่อยสินเชื่ออาจทำให้ครัวเรือนที่ขาดสภาพคล่องหันไปก่อกั้นนอกระบบ จึงควรมีมาตรการรักษาการจ้างงาน ควบคู่กับการปรับโครงสร้างหนี้ ซึ่งอาจใช้กลไกสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐในการช่วยเหลือ

3. **การเฝ้าระวังกลุ่มมีฉ้อฉลฉวยโอกาสหลอกลวงโดยการให้สินเชื่อผ่าน Online Platform** ซึ่งเป็นการดำเนินการที่ผิดกฎหมาย และส่งผลกระทบต่อผู้หลงเชื่อเสียข้อมูลส่วนบุคคล จ่ายดอกเบี้ยในอัตราที่สูง และโดนติดตามทวงหนี้ด้วยวิธีที่รุนแรงได้ จึงควรเร่งรัดให้เจ้าหน้าที่ รวมทั้งคณะกรรมการกำกับทางกฎหมายนี้ เข้ามามีบทบาทในการควบคุมดูแลให้เข้มงวดมากยิ่งขึ้น ซึ่งล่าสุดก็ได้มีประกาศกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการทวงหนี้ฉบับใหม่ ขณะเดียวกันประชาชนควรตรวจสอบรายชื่อจากผู้ให้บริการทางการเงิน (ที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์) ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายก่อนการกู้ยืมเงิน

การเจ็บป่วยโดยรวมลดลง ยังคงต้องเฝ้าระวังโรคมือ เท้า ปาก ในกลุ่มเด็กเล็ก

ไตรมาสสอง ปี 2564 การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังลดลงร้อยละ 32.4 เป็นการลดลงในเกือบทุกโรค โดยผู้ป่วยโรคไข้วัดออกลดลงร้อยละ 85.4 ผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ลดลงร้อยละ 54.8 และผู้ป่วยโรคปอดอักเสบลดลงร้อยละ 4.9 ขณะที่โรคมือ เท้า ปาก ยังเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นไตรมาสที่ 3 และต้องเฝ้าระวังผลกระทบด้านสุขภาพจิตของประชาชนจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ที่ยังคงยืดเยื้อและรุนแรงมากขึ้น ทั้งภาวะเครียดสูง เสี่ยงซึมเศร้า และเสี่ยงฆ่าตัวตาย

การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังลดลง

ไตรมาสสอง ปี 2564 การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ยังลดลงร้อยละ 2.4 โดยการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลงร้อยละ 2.9 และการบริโภคบุหรี่ยังลดลงร้อยละ 1.6 ทั้งนี้ ยังต้องเฝ้าระวังความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งมีเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยร่วมสำคัญ โดยเฉพาะช่วง COVID-19 ที่ทุกคนต้องใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ที่บ้าน และปริมาณการสูบบุหรี่ต่อวันในกลุ่มแรงงานยังสูง ซึ่งนอกจากจะเป็นสาเหตุให้เสียชีวิตแล้ว การสูบบุหรี่ในช่วงการระบาด COVID-19 ยังทำให้เกิดความเสี่ยงทั้งติดเชื้อและแพร่กระจายเชื้อโรคมามากขึ้น รวมทั้งยังทำให้ประสิทธิภาพของวัคซีนได้ผลน้อยลง

คดีอาญารวมเพิ่มขึ้นจากคดียาเสพติดและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ขณะที่สถานการณ์การค้ามนุษย์ของไทยถูกปรับลดให้อยู่ระดับ Tier 2 Watch List ประเทศที่ต้องถูกจับตามอง

ไตรมาสสอง ปี 2564 คดีอาญารวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.5 จากไตรมาสเดียวกันของปี 2563 โดยคดียาเสพติดและคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.3 และ 4.5 แต่คดีชีวิตร่างกายและเพศลดลงร้อยละ 8.9 จึงต้องเร่งรัดการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้เข้มงวดมากขึ้น เนื่องจากสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime: UNODC) เผยแพร่รายงานสถานการณ์ยาเสพติดในเอเชีย พบว่า กลุ่มค้ายาในเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ปรับตัวต่อสถานการณ์แพร่ระบาด COVID-19 โดยเพิ่มการผลิตและลักลอบขนส่งยาเสพติดจากประเทศแถบกลุ่มน้ำโขงตอนล่าง รวมทั้งประเทศไทยถูกใช้เป็นศูนย์กลางกระจายและส่งออกยาเสพติดไปต่างประเทศ นอกจากนี้ จากรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ประจำปี ค.ศ. 2021 (TIP Report 2021) ของกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ลดระดับประเทศไทยให้อยู่ระดับ Tier 2 Watch List ประเทศที่ต้องถูกจับตามอง จึงต้องเร่ง

ติดตามผลการดำเนินงานและกำหนดแนวทางดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์ตามข้อเสนอแนะรายงานสถานการณ์การค้ำมนุษย์ฯ

การเกิดอุบัติเหตุทางบกเพิ่มขึ้น และต้องให้ความสำคัญกับการลดอุบัติเหตุกับกลุ่มคนเดินเท้าและคนข้ามถนนที่มีโอกาสได้รับอุบัติเหตุสูง

ไตรมาสสอง ปี 2564 มีการรับแจ้งการเกิดอุบัติเหตุทางบกเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.5 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน จำนวนผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บลดลงร้อยละ 1.3 และ 22.1 โดยสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุยังคงมาจากการขับรถตัดหน้ากระชั้นชิดและขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดร้อยละ 23 และ 21.5 นอกจากนี้ กลุ่มคนเดินเท้าเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงที่จะได้รับอันตรายจากการสัญจรทางถนน สภาพถนน และความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีของยานพาหนะที่ขับเคลื่อนด้วยความเร็วสูง โดยในปี 2561-2563 มีการรับแจ้งคดีคนเดินเท้าประสบอุบัติเหตุเฉลี่ยวันละ 8 คดี และสร้างความสูญเสียให้กับประเทศเป็นจำนวนมาก จึงต้องมีมาตรการในการจัดการความเร็ว การออกแบบและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้อต่อคนเดินเท้า มาตรฐานความปลอดภัยยานพาหนะ รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด อาทิ การหยุดรถคนข้ามทางม้าลาย ให้สิทธิคนเดินถนนเป็นหลัก

การร้องเรียนผ่าน สคบ. ลดลง ขณะที่การร้องเรียนผ่าน กสทช. เพิ่มขึ้น

ไตรมาสสอง ปี 2564 สคบ. ได้รับการร้องเรียนสินค้าและบริการลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อนร้อยละ 20.1 โดยเป็นการร้องเรียนในสินค้าและบริการทั่วไปมากที่สุด รองลงมาเป็นอาคารชุด/คอนโดมิเนียม ขณะที่การร้องเรียนผ่าน กสทช. เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.7 จากช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อน โดยส่วนใหญ่เป็นประเด็นถูกคิดค่าบริการจาก SMS และการคิดค่าบริการผิดพลาด นอกจากนี้ ควรดำเนินการแก้ไขปัญหาการเรียกเก็บอัตราค่าไฟที่สูงเกินไปของหอพัก ห้องเช่า หรืออะพาร์ตเมนต์ อย่างจริงจัง โดยเฉพาะในช่วง COVID-19 ที่ต้องทำงานที่บ้าน ซึ่งส่งผลให้ปริมาณการใช้ไฟฟ้าในที่อยู่อาศัยสูงขึ้นตามไปด้วย ขณะเดียวกันผู้เช่ากลุ่มนี้ยังไม่ได้สิทธิประโยชน์จากมาตรการลดไฟฟ้าเพื่อบรรเทาผลกระทบจาก COVID-19 ของภาครัฐอีกด้วย จึงควรมีการทบทวนมาตรการช่วยเหลือค่าไฟฟ้าแก่ผู้เช่าหอพัก ห้องเช่า หรืออะพาร์ตเมนต์ เพื่อให้ได้รับความช่วยเหลืออย่างเท่าเทียมกับกลุ่มที่อยู่อาศัยประเภทบ้านหรือคอนโดมิเนียม

การพัฒนาคนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน IMD ปี 2564 ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 28 จาก 64 เขตเศรษฐกิจทั่วโลก ปรับตัวดีขึ้น 1 อันดับ จากปี 2563 โดยปัจจัยที่มีความเชื่อมโยงและเป็นพื้นฐานของการพัฒนาคน คือ ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานได้รับการจัดอันดับอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะด้านการศึกษาอยู่ในอันดับที่ 56 และส่งผลต่อผลิตภาพของประเทศ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับความสามารถในการแข่งขัน ขณะเดียวกันโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีที่เป็นปัจจัยสนับสนุนการพัฒนาทักษะในโลกยุคใหม่ถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 37 ซึ่งยังคงต้องได้รับการพัฒนา โดยเฉพาะทัศนคติต่อการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสะท้อนจากผลการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2563 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า สาเหตุส่วนใหญ่ที่ครัวเรือนไทยไม่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต คือ ยังไม่มีความจำเป็นร้อยละ 54.4 รองลงมาคือ ไม่มีความรู้/ทักษะในการใช้ร้อยละ 28.9 และไม่สามารถเข้าถึง (ไม่มีบริการอินเทอร์เน็ตในพื้นที่) ร้อยละ 6.5 ดังนั้น หากต้องการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันจะต้องให้ความสำคัญในการเร่งพัฒนาคุณภาพคน โดยพัฒนาการศึกษาควบคู่ไปกับการยกระดับคุณภาพของแรงงาน อาทิ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะสูง มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาร่วมในการพัฒนาบุคคล รวมถึงการปลูกฝัง

ทัศนคติแนวคิดที่พร้อมจะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และรับมือกับการเปลี่ยนแปลง (Growth Mindset) โดยภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับการเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งการสร้างกลไกให้เกิดการเรียนรู้ การสร้างสภาพแวดล้อมและโครงสร้างพื้นฐานที่ช่วยให้คนทุกกลุ่มสามารถพัฒนาทักษะของตนได้ง่ายขึ้น การมีข้อมูลและกำหนดทิศทางการพัฒนาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของประเทศในอนาคต

Education Technology : เครื่องมือสำคัญในการเปิดกว้างทางการศึกษา

เทคโนโลยีการศึกษา (Education Technology : EdTech) เป็นแนวโน้มของโลกยุคปัจจุบันที่นำเทคโนโลยีมาพัฒนาทางการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพของเนื้อหาและการเรียนการสอน และแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา รวมถึงการช่วยเพิ่มโอกาสให้เข้าถึงการเรียนรู้และแก้ไขปัญหาไม่สามารถไปเรียนในโรงเรียนตามปกติได้ ในช่วง COVID-19 ทำให้ในช่วงที่ผ่านมาภาพรวมอุตสาหกรรม EdTech มีแนวโน้มเติบโตมากยิ่งขึ้น และเป็นเครื่องมือสำคัญในการเปิดกว้างทางการศึกษาจากรูปแบบการเรียนที่หลากหลาย สามารถช่วยกระจายความรู้ อย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนพื้นที่ห่างไกลที่ขาดแคลนครูผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สอนหรือครูไม่ครบชั้น ซึ่งมีตัวอย่างการดำเนินการที่สำเร็จทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษามาช่วยในการจัดการศึกษา มากขึ้น ควรมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอินเทอร์เน็ตให้มีความพร้อมและสามารถเข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม ในทุกพื้นที่ นอกจากนี้ ระดับนโยบายต้องให้ความสำคัญกับการนำ EdTech มาใช้ในการศึกษา โดยเฉพาะเพื่อการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และควรมีการพัฒนารูปแบบเชิงเนื้อหาและเชิงเทคนิค เรื่องระบบเทคโนโลยีที่รองรับให้มีความสอดคล้องกับแต่ละพื้นที่

บทบาทสื่อกับบริบทสังคมไทย

สื่อมีบทบาทอย่างมากในสังคมไทยและมีส่วนสำคัญในการกำหนดหรือวางระเบียบวาระการรับรู้เหตุการณ์แก่ประชาชนทั่วไป (Agenda setting) การนำเสนอข่าวมีประเด็นทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อผู้ที่ตกเป็นข่าว ทั้งนี้ การให้น้ำหนักการนำเสนอที่แตกต่างกันย่อมส่งผลต่อสิ่งที่ประชาชนรับรู้ต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกยุคปัจจุบันที่รูปแบบของสื่อได้มีการวิวัฒนาการจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและพฤติกรรมการใช้สื่อที่เปลี่ยนแปลงไป โดยสื่อทางช่องทางออนไลน์ (Social Media) ได้มีบทบาทมากขึ้น รูปแบบการผลิตข่าวสาร และผู้นำเสนอข่าวสารที่ทุกคนสามารถเป็นผู้นำเสนอข่าวสารได้ การแข่งขันที่สูงมากขึ้น การนำเสนอข่าวยุคใหม่ เน้นการนำเสนอที่รวดเร็ว ทำให้การให้ความสำคัญกับการคัดกรองข้อมูลข่าวสารลดลง เนื่องจากมีกระบวนการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่น้อยกว่าสื่อดั้งเดิม การนำเสนอข่าวสารซ้ำ ๆ และเสนอความคิดเห็นของผู้เสนอข่าวผ่านสื่อช่องทางหลักและสื่อช่องทางออนไลน์ โดยเฉพาะในคดีอาชญากรรมที่มีลักษณะการนำเสนอข่าวในเชิงสืบสวนคดีและความคิดเห็นมากกว่านำเสนอข้อเท็จจริง จนอาจส่งผลกระทบต่อสังคม อาทิ ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน ความยุติธรรมในสังคม ผลกระทบต่อรูปคดี และอาจทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบอาชญากรรมได้ ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องนำมาพิจารณาถึงความเหมาะสมของบทบาทสื่อรูปแบบต่าง ๆ กับบริบทสังคมไทยที่ประชากรจำนวนมากยังคงขาดความรู้เท่าทันสื่อ โดยเฉพาะสื่อทางออนไลน์ที่มีการส่งต่อข่าวปลอมได้ง่าย (Fake News) และกระจายออกไปได้รวดเร็ว โดยการส่งเสริมจริยธรรมและการกำกับดูแลสื่อผ่านทางผู้ผลิตสื่ออาจไม่เพียงพอ ดังนั้น ต้องให้ความสำคัญกับแนวทางการพัฒนาการรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ และสื่อดิจิทัล (Media Information and Digital Literacy : MIDL) ให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มวัยต่อไป

บทความเรื่อง “ประเทศไทยกับความพร้อมของรูปแบบการทำงานที่บ้าน”

การทำงานที่บ้าน (Work from home) เป็นมาตรการหนึ่งเพื่อลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ในช่วงการแพร่ระบาดที่รุนแรงหลายองค์กรได้ตอบรับต่อมาตรการนี้ ทำให้การทำงานที่บ้านมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากในอดีตค่อนข้างมาก จากการสำรวจของ Global Workplace Analytics และ Owl Labs พบว่า ตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา อัตราการทำงานที่บ้านเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 159 โดยร้อยละ 18 เป็นการทำงานที่บ้านแบบเต็มรูปแบบ ขณะที่ร้อยละ 52 มีการทำงานที่บ้านอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 วัน และมีบริษัทประมาณร้อยละ 16 ที่มีการจ้างพนักงานทำงานที่บ้าน 100 เปอร์เซ็นต์ สำหรับรูปแบบการทำงานที่บ้านมักขึ้นอยู่กับลักษณะของงาน ทั้งนี้ จากการศึกษาของ McKinsey & Company ถึงศักยภาพของการทำงานนอกสถานที่ทำงาน โดยพิจารณาจากสัดส่วนการใช้เวลาทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Productivity) พบว่า อาชีพการเงินและการประกันเป็นอาชีพที่มีศักยภาพสูงที่สุด รองลงมาคือ การบริหารจัดการ วิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี ในขณะที่เกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มีศักยภาพในการทำงานนอกสถานที่ทำงานต่ำที่สุด

การทำงานที่บ้านมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด จากการสำรวจของ Global Workplace Analytics และ Owl Labs พบว่า พนักงานร้อยละ 75 มีความกดดัน/ความเครียดลดลง ส่งผลให้ร้อยละ 76 ของพนักงานไม่คิดจะเปลี่ยนงาน และการทำงานจากที่บ้านอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ทำให้พนักงานร้อยละ 24 รู้สึกถึงการมีประสิทธิภาพของงานและมีความสุขในการทำงาน แต่ก็มีข้อจำกัด อาทิ มีค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคที่บ้านเพิ่มขึ้น ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน รวมถึงการขาดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

ประเทศพัฒนาแล้วมีศักยภาพในการทำงานนอกที่ทำงานมากกว่าประเทศกำลังพัฒนา เนื่องจากประเทศพัฒนาแล้วจะพึ่งพาการใช้เทคโนโลยีระดับสูง ไม่เน้นการใช้แรงงาน ดังนั้น จึงมีศักยภาพในการปรับรูปแบบการทำงานมากกว่าประเทศกำลังพัฒนาที่ยังต้องพึ่งพาการใช้แรงงานในภาคการเกษตรเป็นหลัก สะท้อนได้จากสัดส่วนเวลาที่สามารถทำงานได้เต็มประสิทธิภาพจากการทำงานนอกที่ทำงานประมาณร้อยละ 26-30 ของเวลาการทำงาน ขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาสามารถทำงานนอกที่ทำงานได้เพียงร้อยละ 12-18 ของเวลาการทำงาน

ในกรณีประเทศไทย จากการสำรวจของสวนดุสิตโพลเรื่อง “พฤติกรรมของคนไทยกับการทำงานที่บ้าน (Work From Home)” ในช่วงเดือนพฤษภาคม 2564 พบว่า คนไทยมีการทำงานที่บ้านร้อยละ 43 และทำงานทั้งที่บ้านและที่ทำงานร้อยละ 34 โดยมีข้อดีคือ เป็นการช่วยลดการแพร่ระบาดของโรค ประหยัดค่าเดินทาง และเป็นการให้ความร่วมมือกับภาครัฐ ในขณะที่ข้อเสีย ได้แก่ มีค่าใช้จ่ายที่บ้านเพิ่มขึ้น อุปกรณ์เครื่องมือไม่สะดวก และการสื่อสาร/ติดต่อล่าช้า สำหรับในด้านของผู้ประกอบการ มีการประเมินว่าร้อยละ 20 ของบริษัทในปัจจุบันมีนโยบายให้พนักงานทำงานที่บ้าน

แนวทางการทำงานที่บ้านให้เกิดประสิทธิภาพในกรณีต่างประเทศ ได้แก่ (1) การบริหารเวลา โดยจัดทำแผนการทำงานตามลำดับความสำคัญ ให้พนักงานจัดการ/ปรับเปลี่ยนเวลาการทำงานได้ตามความจำเป็น อาทิ ไปแลนด์ ให้พนักงานคู่สามีภรรยาสลับเวลาการทำงาน เพื่อให้มีโอกาสผลัดเปลี่ยนกันดูแลบุตร (2) การใช้แพลตฟอร์มของงานมากกว่ากระบวนการ โดยกำหนดวัตถุประสงค์/ผลผลิตของงานที่ชัดเจน มีระบบการให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะในการทำงาน อาทิ นิวซีแลนด์ ใช้ระบบ Leaders Conversations ในการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาแก่พนักงาน (3) การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนในการทำงาน โดยสร้าง Platform การทำงาน/แบ่งปันข้อมูลใช้ร่วมกัน สำรวจความต้องการทักษะด้านเทคโนโลยี ทบทวนนโยบายและกฎระเบียบให้เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยี อาทิ คาเมรูน ลงทุนติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ต/ระบบการประชุมทางไกล ญี่ปุ่น มีการนำหุ่นยนต์ตัวแทนเสมือน (Avatar Robot) มาใช้สนับสนุนการทำงานที่บ้าน (4) การสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงานกับผู้บริหาร

โดยกำหนด Platform สื่อสารกลาง กำหนดแนวทางการส่งงานต่อผู้บริหาร สร้างวัฒนธรรมการสื่อสารอย่างเปิดเผย อาทิ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ก และจีน ใช้เทคโนโลยีสตรีมมิ่ง (Streaming) ในการสื่อสาร/ประชุมทางไกล เช่นกัล กาน่า ไนจีเรีย อุกันดา แทนซาเนีย เอธิโอเปีย และ แอฟริกาใต้ มีการใช้ระบบประชุมทางไกลมากขึ้น และส่งเสริม/พัฒนาทักษะการสื่อสารด้วยระบบดิจิทัล (5) การสนับสนุนให้พนักงานทำงานอย่างมีความสุข โดยให้หลักเกณฑ์ดูแลพนักงานทั้งเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน ให้มีความสำคัญกับสภาพแวดล้อม และสุขภาวะในการทำงาน อาทิ จีน จัดให้มีสายด่วนนักจิตวิทยา 24 ชม. และมีหลักสูตรการจัดการอารมณ์ระหว่างการทำงาน UN Woman จัดตั้งคณะทำงานด้านสุขภาวะของพนักงาน มีหน้าที่ติดตาม/ประเมินสุขภาวะ (6) การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะของพนักงาน โดยสำรวจความต้องการอบรมที่เน้นทักษะการสื่อสาร ความเป็นผู้นำ วิธีดูแลสุขภาพกายและใจ อาทิ โปรตุเกส จัดทำหลักสูตรพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ (7) การมีกฎ ข้อตกลง และเงื่อนไขการทำงานที่ชัดเจน โดยทบทวนระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาผลประโยชน์ที่พึงจะได้รับจากการทำงานที่บ้าน และ (8) การรักษาสสมดุลระหว่างงานและชีวิตส่วนตัว โดยสนับสนุนการจัดการความสมดุลระหว่างการทำงานและการใช้ชีวิต กำหนดผลสัมฤทธิ์และระยะเวลาในการทำงานให้ชัดเจน อาทิ โปรตุเกส กำหนดแนวทางการทำงานที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและการดำเนินชีวิตส่วนตัวของพนักงาน

ความพร้อมการทำงานที่บ้านประเทศไทย เมื่อพิจารณาจากดัชนีความยากง่ายต่อการปรับเปลี่ยนมาทำงานที่บ้าน ซึ่งจัดทำขึ้นในปี 2562 โดยสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ พบว่าประเทศไทยยังไม่มีความพร้อมสำหรับการทำงานที่บ้าน เนื่องจากลักษณะงานส่วนใหญ่เป็นการใช้เครื่องจักร/เครื่องมือและต้องทำงานนอกบ้าน รวมทั้งการปรับใช้เทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่มีมากนัก นอกจากนี้ ยังพบว่า (1) เพศชายมีความสามารถในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานมากกว่าเพศหญิง เนื่องจากเพศชายมีการทำงานที่ต้องใช้เครื่องจักร/เครื่องมือมากกว่า (2) คนอายุ 46 ปี ขึ้นไป ไม่พร้อมทำงานจากบ้านสูงที่สุด เนื่องจากยังขาดทักษะดิจิทัลที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (3) ผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความพร้อมในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานมากที่สุด เนื่องจากลักษณะงานไม่ต้องใช้เครื่องจักร/เครื่องมือมากนัก และมีทักษะดิจิทัลที่ดี (4) คนรายได้น้อยปรับเปลี่ยนสถานที่ทำงานได้ยากกว่าคนรายได้สูง และ (5) อาชีพผู้ปฏิบัติการด้านเครื่องจักรในโรงงานและด้านการเกษตรและประมง เป็นกลุ่มอาชีพที่ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานได้ยากที่สุด

การเตรียมประเทศไทยให้พร้อมรับการทำงานในรูปแบบการทำงานที่บ้าน โดย (1) การเตรียมความพร้อมขององค์กรสำหรับการทำงานรูปแบบใหม่ โดยศึกษาวิเคราะห์ลักษณะงาน ทักษะของพนักงาน ตลอดจนระบบการทำงาน เพื่อกำหนดรูปแบบการทำงานที่เหมาะสม (2) การยกระดับความพร้อมด้านเทคโนโลยีสำหรับองค์กร โดยการพัฒนา/ปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสำหรับการทำงานให้มีประสิทธิภาพ มีความเสถียร รวมทั้งใช้ในการติดตามความก้าวหน้าของงาน และการประเมินผลการทำงานของพนักงานได้อย่างทันทั่วถึงและเป็นไปอย่างยุติธรรม นอกจากนี้ ควรมีการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลแก่พนักงาน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพและความคล่องตัว (3) การพิจารณาให้การทำงานนอกสถานที่ทำงานเป็นนโยบายขององค์กร โดยผู้บริหารต้องเล็งเห็นความสำคัญของการทำงานนอกสถานที่ มีการกำหนดวิธีการและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน รวมทั้งสร้างวัฒนธรรมในการทำงานแบบออนไลน์ที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นสำคัญ และ (4) การพิจารณาการปรับปรุงแบบการทำงานสู่การทำงานที่บ้านให้เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล โดยสนับสนุนการลงทุน/พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลให้มีความเสถียรและครอบคลุม

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

25 สิงหาคม 2564

ตัวชี้วัดภาวะสังคม

องค์ประกอบหลัก	2562	2563	2562				2563				2564	
	ทั้งปี	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
1. การมีงานทำ ^{1/}												
- กำลังแรงงาน (พันคน)	38,178	38,544	38,365	38,420	37,959	37,968	38,193	38,173	38,726	39,086	38,750	38,778
%YOY	-0.7	1.0	0.6	-0.2	-2.0	-1.1	-0.4	-0.6	2.0	2.9	1.5	1.6
- การมีงานทำ (พันคน)	37,613	37,680	37,703	37,782	37,482	37,483	37,424	37,081	37,927	38,289	37,581	37,822
%YOY	-0.7	0.2	0.9	-0.3	-2.1	-1.1	-0.7	-1.9	1.2	2.2	0.4	2.0
- ผู้ว่างงาน (พันคน)	373	651	351	377	394	372	395	745	738	727	758	732
- อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	0.98	1.69	0.92	0.98	1.04	0.98	1.03	1.95	1.90	1.86	1.96	1.89
- การทำงานต่ำกว่าระดับ (พันคน)	250	485	336	239	193	231	284	704	442	510	651	225
2. หนี้สินครัวเรือน ^{2/}												
- มูลค่าหนี้สินครัวเรือน (ล้านล้านบาท)	13.49	14.04	12.97	13.09	13.25	13.49	13.50	13.59	13.78	14.04	14.13	N.A.
% YOY	5.1	4.1	6.3	5.8	5.6	5.1	4.1	3.9	4.0	4.1	4.6	N.A.
สัดส่วนต่อ GDP (ร้อยละ)	79.8	89.4	78.4	78.4	78.8	79.8	80.2	83.8	86.6	89.4	90.5	N.A.
- NPL (พันล้านบาท)	140.6	144.4	126.4	127.4	133.3	140.6	156.2	152.5	144.3	144.4	148.7	N.A.
% YOY	16.7	2.7	9.0	10.0	12.2	16.7	23.6	19.7	8.3	2.7	-4.8	N.A.
% NPL ต่อสินเชื่อรวม	2.90	2.84	2.75	2.74	2.81	2.90	3.23	3.12	2.91	2.84	2.92	N.A.
3. สุขภาพและการเจ็บป่วย												
จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่ต้องเฝ้าระวัง (ราย) ^{3/}												
- หัด	6,614 (19.0)	1,212 (-81.7)	2,068	1,585	1,533	1,428	746	146	194	126	104	59
- ใช้กาฬหลังแอ่น	25 (25)	12 (-52)	6	6	6	7	5	3	2	2	2	3
- ใช้สมองอักเสบ	894 (20.0)	908 (1.6)	258	207	211	218	275	190	266	177	244	144
- อหิวาตกโรค	12 (140)	5 (-58.3)	6	4	1	1	0	1	2	2	0	1
- มือ เท้า และปาก	67,355 (-3.8)	33,310 (-50.5)	9,260	12,954	35,839	9,302	5,512	1,153	5,003	21,642	12,440	3,540
- บิด	2,556 (-24.8)	2,234 (-12.6)	649	736	647	524	679	573	586	396	422	295
- ปอดอักเสบ	256,555 (-9.5)	196,403 (-23.4)	73,429	51,189	63,635	68,302	77,549	29,430	35,389	54,035	45,417	27,980
- ฉีษุ	2,170 (-14.6)	1,641 (-24.4)	463	493	722	492	269	334	526	512	227	241
- ใช้เลือดออก	131,157 (50.9)	72,130 (-45.0)	16,150	31,978	54,989	28,040	9,183	18,159	36,187	8,601	2,392	2,657
- ใช้หัดใหญ่	396,363 (116.2)	123,602 (-68.8)	133,975	61,464	108,786	92,138	99,365	4,957	8,293	10,987	5,687	2,242
- พิษสุนัขบ้า	3 (-80.0)	3 (-0.0)	0	2	0	1	0	2	1	0	0	2
อัตราการตายด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่สำคัญต่อประชากร 100,000 คน												
- ความดันโลหิตสูง	14.2 (8.4)	N.A.	ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลเป็นรายไตรมาส									
- หัวใจขาดเลือด	31.4 (-1.2)	N.A.										
- หลอดเลือดสมอง	53.0 (12.6)	N.A.										
- เบาหวาน	25.3 (15.9)	N.A.										
- มะเร็งและเนื้องอกทุกชนิด	128.2 (4.2)	N.A.										
4. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ^{4/}												
- ผู้เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุทางบก(ราย)	8,685	7,303	2,422	2,177	1,899	2,187	2,054	1,456	1,784	2,009	2,053	1,437
- คดีชีวิต ร่างกาย และเพศ (คดี)	16,640	14,604	4,353	4,498	3,989	3,800	3,882	3,592	3,616	3,514	3,832	3,274
- คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (คดี)	46,549	43,312	11,684	10,757	12,341	11,767	11,104	10,380	10,764	11,064	10,997	10,848
- คดียาเสพติด (ราย)	369,237	311,816	86,291	94,196	97,520	91,230	91,899	81,522	70,901	67,494	96,802	92,354
5. การคุ้มครองผู้บริโภค ^{5/}												
5.1 จำนวนเรื่องร้องเรียน (ราย)												
- กรณีสัญญา	4,017	3,188	1,170	1,050	1,018	779	528	776	1,091	865	983	1,090
- กรณีฉลาก	2,105	2,138	459	706	545	395	547	429	537	625	585	622
- กรณีโฆษณา	7,191	6,810	726	3,452	1,705	1,328	949	2,525	1,758	1,578	1,811	1,455
- กรณีกฎหมาย	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- กรณีขายตรงและตลาดแบบตรง	2,252	3,828	377	651	721	503	534	1,189	975	1,130	731	762
5.2 การให้คำปรึกษาทาง สายด่วน 1166 (ราย)	47,996	55,551	11,759	11,579	13,127	11,531	15,258	13,737	13,278	13,278	10,749	8,578

ที่มา: ^{1/} รายงานผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
^{2/} ธนาคารแห่งประเทศไทย
^{3/} สำนักโรคบาติวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
^{4/} ระบบสารสนเทศสถานีตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
^{5/} สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักนายกรัฐมนตรี